

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»

протокол від 12 вересня 2024 р.
№ 5

ПРОГРАМА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Рекомендовано на засіданні
кафедри менеджменту, бізнесу
та маркетингових технологій
26 серпня 2024 р., протокол № 7

Розробники: зав. кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій,
д.е.н. Тетяна ОСТАПЧУК, доцент кафедри менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій к.е.н. Катерина ОРЛОВА, доцент кафедри
менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій к.е.н. Світлана
БІРЮЧЕНКО

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 2

Програма науково-дослідної практики та методичні рекомендації щодо написання звіту для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля» [Електронне видання]. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2024. 20 с.

Розробники: д.е.н., проф. Тетяна ОСТАПЧУК, к.е.н., доц. Катерина ОРЛОВА, к.е.н., доц. Світлана БІРЮЧЕНКО

Рецензенти:

ЖИГЛЕЙ Ірина – доктор економічних наук, професор, професор кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку

ОВАНДЕР Наталія – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та цифрової економіки

Затверджено Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування (протокол № 8 від «27» серпня 2024 р.)

Програма науково-дослідної практики та методичні рекомендації щодо написання звіту призначені для забезпечення проходження практики та підготовки звіту за її результатами для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Методичне видання містить програму науково-дослідної практики, рекомендації щодо структури та змісту звіту з практики, список рекомендованої літератури.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 20 / 3</i>

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Порядок організації проходження науково-дослідної практики.....	5
Структура та оформлення звіту з науково-дослідної практики.....	6
Порядок захисту та оцінювання звітів	11
Рекомендована література.....	12
Додатки.....	14

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 4

ВСТУП

Розвиток пошукових здібностей здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» є важливим компонентом підготовки кваліфікованих фахівців. Вміння визначити проблемні ділянки у сфері функціонування підприємницьких та торговельних структур є запорукою забезпечення ефективності діяльності господарюючих суб'єктів, що, у свою чергу, передбачає необхідність проведення проблемного аналізу, пошуку шляхів вирішення виявлених проблем та оцінки ефективності альтернативних варіантів управлінських рішень. Освітньою компонентою, що сприяє формуванню відповідних компетентностей у випускників спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», є науково-дослідна практика. Зазначене обумовлює важливість науково-дослідної практики у загальному плані підготовки фахівців за освітнім ступенем «магістр» за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля».

Метою науково-дослідної практики є формування у студентів системного розуміння, а також навичок та умінь щодо організації та проведення індивідуальної науково-дослідної роботи, збору та обробки необхідної інформації, роботи з інформаційними джерелами. Науково-дослідна практика також є важливим етапом у забезпеченні підготовки магістерської кваліфікаційної роботи.

Зміст науково-дослідної практики спрямований на формування наступних **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 6. Здатність до вибору та використання необхідного наукового, методичного, аналітичного інструментарію, а також спеціалізованого програмного забезпечення та інформаційних систем.

Отримані знання під час проходження науково-дослідної практики стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання:

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН 12. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний, аналітичний інструментарій, а також спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 5

ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» (освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля») науково-дослідна практика є обов'язковою компонентою, що має на меті розвиток умінь та навичок студентів щодо організації власних наукових досліджень, представлення їх результатів та підготовки наукових публікацій.

Науково-дослідна практика проводиться на базі Державного університету «Житомирська політехніка». Термін проходження практики – два тижні. Конкретний час проведення практики визначається наказом ректора по Університету відповідно до графіку освітнього процесу.

Керівники науково-дослідної практики від кафедри визначаються у встановленому порядку внутрішніми документами кафедри.

Здобувачів вищої освіти направляють на практику згідно з наказом ректора по Університету. Наказом визначається вид практики, терміни та місце її проходження, розподіл та закріплення здобувачів вищої освіти за керівниками практики від кафедри тощо. Проект наказу готується кафедрою не пізніше, ніж за 2 тижні до початку практики.

Розпочинаючи проходження практики, здобувач вищої освіти повинен завчасно отримати інструктаж з практики та техніки безпеки на кафедрі. На консультації проводиться ознайомлення здобувачів вищої освіти з вимогами до проходження практики та оформлення необхідних документів. Під час зборів здобувачам надаються індивідуальне завдання з науково-дослідної практики та методичні вказівки до проходження практики (в електронному вигляді).

Підготовка звіту з науково-дослідної практики передбачає реалізацію наступних етапів:

1. Вибір напрямку проведення досліджень (обґрунтування теми наукового дослідження). Рекомендується при виборі теми наукового дослідження ознайомитися із переліком пропонованих кафедрою наукових напрямів.

Здобувач вищої освіти має право запропонувати власну тему, яка відсутня у переліку рекомендованої тематики, за погодженням з гарантом програми, за умови, що така тема відповідає предметній області спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Тема наукового дослідження повинна бути лаконічною та точною.

При виборі теми необхідно враховувати її актуальність; наявність інформаційної бази; можливість отримання й опрацювання фактичного матеріалу конкретного об'єкта дослідження; наявність власних наукових опрацювань та можливість пов'язати тему наукового дослідження з конкретним підприємством, на базі якого планується проводити дослідження.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 6

2. *Проведення наукових досліджень.* Передбачає збір, систематизацію та аналіз необхідних даних.

Для проведення наукового дослідження рекомендується користуватися наступними інформаційними ресурсами:

- статистичні щорічники та збірники;
- фінансова та статистична звітність підприємства;
- адміністративні та нормативні документи;
- ресурси галузевих асоціацій (наприклад, Національної асоціації цукровиків України, Національної асоціації молочників України «Укрмолпром» тощо);
- фахові публікації;
- результати опитувань та спостережень;
- інші електронні та друковані ресурси.

Останнім кроком проведення наукового дослідження є визначення проблемних питань, які доцільно буде деталізувати при підготовці магістерської кваліфікаційної роботи.

3. *Оформлення звіту.* Полягає у оформленні письмового варіанту звіту з науково-дослідної практики відповідно до вимог, наведених у методичних рекомендаціях, та поданні його остаточного варіанту на кафедру.

4. *Підготовка до захисту.* Передбачає підготовку доповіді за матеріалами звіту. У доповіді доцільно висвітлити ключові поняття за тематикою дослідження, виявлені основні проблеми за обраною темою дослідження, перспективи подальших наукових розробок.

СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Основним документом, що свідчить про виконання здобувачем вищої освіти програми науково-дослідної практики, є структурований звіт. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння здобувача, набуті ним відповідно до визначеної мети і завдань практики. Звіт складається індивідуально кожним здобувачем вищої освіти.

Основними структурними елементами звіту з науково-дослідної практики є наступні:

Титульний аркуш. Містить інформацію про назву практики, прізвище, ім'я, по батькові та академічну групу автора роботи, рік виконання. Приклад титульного аркуша звіту з науково-дослідної практики наведено у *додатку А*.

Вступ (1-2 сторінки). Містить наступну інформацію: обґрунтування актуальності дослідження, мету та завдання науково-дослідної практики, об'єкт та предмет дослідження, використані методи дослідження та інформаційні джерела, структуру та обсяг роботи.

Основний текст звіту (15-20 сторінок).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 7

Зміст проведеного здобувачем дослідження розкриває основна частина звіту з науково-дослідної практики, яка складається із трьох розділів та висновків. В питаннях основної частини звіту з науково-дослідної практики детально викладається теоретична частина. Зміст питань звіту з науково-дослідної практики повинен відповідати визначеній у даних методичних рекомендаціях структурі. Дані питання повинні показати уміння здобувача логічно й аргументовано подавати матеріал, опрацьовувати інформацію та робити відповідні висновки. Виклад і оформлення матеріалу повинні відповідати вимогам, що висувуються до відповідних робіт.

Пропонується наступний перелік питань, що потребують поглибленого вивчення та аналітичного дослідження:

Розділ 1. Обґрунтування актуальності теми дослідження та визначення ключових його завдань

У даному розділі звіту з науково-дослідної практики доцільно обґрунтувати вибір теми магістерського дослідження. На підставі вивчення переліку пропонованих тем (**Додаток Б**), а також наукової літератури здобувач обирає для себе перспективний напрям наукового дослідження, який знайде своє продовження у магістерській кваліфікаційній роботі. При виборі теми доцільно консультиватися з науковим керівником з огляду на доступність інформації, можливості до опрацювання матеріалів та актуальність наукового напрямку.

У даному розділі доцільно висвітлити наступні компоненти:

– актуальність обраної теми. Визначається, яку роль дана тема відіграє у забезпеченні ефективного функціонування суб'єктів господарювання, у національній економіці в цілому; чому дослідження за даним напрямом є важливим та перспективним;

– аналіз останніх досліджень. Доцільно вказати, які вітчизняні та закордонні науковці досліджували зазначену тему, які частини проблеми залишаються невирішеними;

– мета наукового дослідження – це той результат, на досягнення якого спрямоване наукове дослідження. Мета дослідження повинна бути пов'язана із темою магістерської кваліфікаційної роботи. При формулюванні мети не рекомендується вживати слова «вивчення...», «дослідження...», «аналіз...», «оцінка...», оскільки вони вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету дослідження;

– завдання наукового дослідження. Вони можуть бути як теоретично-пошукові, так і прикладні. Формулювати завдання дослідження рекомендується у формі переліку конкретних засобів досягнення мети: «проаналізувати», «узагальнити», «визначити», «обґрунтувати», «розробити» тощо. Перелік цих завдань необхідно формувати якомога більш ретельно, оскільки опис їхнього вирішення повинен скласти зміст підрозділів майбутньої магістерської кваліфікаційної роботи (**додаток В**);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 8

– об’єкт дослідження – це соціально-, фінансово- чи організаційно-економічний процес або явище у діяльності підприємства, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження;

– предмет дослідження міститься в межах об’єкта. Об’єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу досліджень співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об’єкті дослідження виділяється та його частина, що становить предмет дослідження, на який спрямовується основна увага студента. Предмет дослідження визначає тему магістерської кваліфікаційної роботи. Об’єкт і предмет, мета і завдання дослідження та тема роботи перебувають у нерозривному зв’язку між собою і зумовлюють зміст магістерської кваліфікаційної роботи.

Розділ 2. Список наукових джерел

У даному розділі доцільно сформулювати перелік джерел, доцільних до використання при розробці обраної наукової теми та при написанні магістерської кваліфікаційної роботи в подальшому.

Відповідно до обраної теми наукового дослідження здобувач самостійно підбирає джерела: законодавчі акти України, офіційні документи, монографії, брошури, фахові статті з відповідного напрямку, навчально-методичну літературу, накопичує матеріали з теми, вивчає їх.

Ознайомлення з опублікованими за темою наукового дослідження науковими працями починається одразу після розробки ідеї, тобто задуму наукового дослідження, який знаходить своє відображення в робочому плані. Починати пошук варто з нової та сучасної літератури. Орієнтовно не менше, ніж 50 % використаних джерел має бути за останні 5 років.

Під час вивчення літературних джерел бажано ознайомитися із зарубіжною літературою з досліджуваної проблеми, з трактуванням понять, термінів, показників аналізу, оцінки та прогнозування господарської діяльності підприємств, ознайомитися з поглядами та пропозиціями провідних науковців.

У розділі наводиться 30-35 джерел, доцільних для використання при написанні майбутньої магістерської кваліфікаційної роботи. Оформлюється відповідно до вимог стандарту ДСТУ 8302:2015 (додаток Г).

Важливо! Заборонено використання наукових та / або інших джерел російською мовою, або опублікованих авторами з російської федерації або Республіки Білорусь!

Розділ 3. Підготовка публікації за темою наукового дослідження

Важливим компонентом наукової діяльності є оприлюднення її результатів. З метою здобуття відповідних навичок підготовки та оприлюднення наукових публікацій здобувачі вищої освіти під час проходження науково-дослідної практики готують тези доповіді за обраним напрямом для участі у конференції.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 9

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Завдяки влучно складеним тезам, автор має можливість створити собі репутацію фахівця, здатного в логічній і переконливій, ясній і доступній для адресата формі висловлювати результати своєї роботи. Тези на конференцію – це не план наукової роботи і не список основних положень, а стисла, амбітна і самодостатня наукова стаття.

Порядок підготовки тез: визначення теми дослідження; аналіз літератури за темою дослідження; визначення проблемного питання в рамках теми дослідження; формулювання назви тез доповідей; узгодження назви тез та напряму дослідження з науковим керівником; написання тез; узгодження тексту тез з науковим керівником; публікація тез доповіді.

Зазвичай, тези доповідей формуються під конкретний науковий захід, який має свої вимоги до змістового наповнення та оформлення тез. Тому доцільно при написанні тез одразу враховувати відповідні вимоги. Водночас, можливим є й інший порядок роботи – формування тексту тез, визначення наукового заходу, виставлення тез під вимоги наукового заходу. Орієнтовні вимоги для оформлення тез доповіді наведені у *Додатку Д*.

Орієнтовна структура тез доповіді:

– вступ (обґрунтування актуальності теми дослідження + постановка завдання);

– основні результати дослідження;

– висновки.

Висновки. Містять узагальнення основних результатів, одержаних під час проходження науково-дослідної практики та формування відповідного звіту.

Додатки. Містять допоміжні матеріали, що були використані при написанні звіту з практики. В обов'язковому порядку в додатках має бути заява на затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи (у випадку, якщо студент не подавав відповідну заяву на кафедру раніше). Приклад оформлення заяви наведений у *додатку Е*.

Зміст звіту з науково-дослідної практики:

Вступ

Розділ 1. Обґрунтування актуальності теми дослідження та визначення ключових його завдань

Розділ 2. Список наукових джерел

Розділ 3. Підготовка публікації за темою наукового дослідження

Висновки

Додатки (заява на призначення теми магістерської кваліфікаційної роботи)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 10

Вимоги до оформлення звіту

Звіт з науково-дослідної практики має бути надрукований чітко, розбірливо, без помилок та виправлень, з одного боку білого паперу формату А4 (210x297 мм) з дотриманням наступних вимог: 1,5 інтервал, 14 шрифт, гарнітура Times New Roman, абзацний відступ – 1-1,25 см, інтервал перед та після абзацу – 0 пт.

Текстова частина має бути одного кольору (чорного, синього, фіолетового) за винятком титульної сторінки, таблиць, графіків, формул, для яких застосовується тільки чорний колір чорнила або туші.

Аркуш звіту повинен мати поля: ліве – 25 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, нижнє – 20 мм.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ» друкують великими літерами, вирівнювання по центру. Кожну структурну частину роботи (вступ, основний зміст, висновки, додатки) треба починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який виконується за формою, поданою в **додатку А**. На титульному аркуші номер сторінки не проставляють, на наступних сторінках – проставляють у правому верхньому куті.

Звертаємо увагу на те, що нумерація сторінок визначається з урахуванням попередньої титульної сторінки, на якій номер не проставляється. Всі сторінки підлягають суцільній нумерації.

Ілюстрації та таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно. Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують під ілюстрацією, вирівнювання по центру. До всіх ілюстрацій потрібно вказувати джерело інформації.

Наприклад

Рис. 1. Класифікація видових проявів персоналу підприємства [12]

Якщо ілюстрацію сформовано безпосередньо автором, у такому випадку розміщується відповідний підпис.

Наприклад

Рис. 1. Класифікація видових проявів персоналу підприємства

Джерело: узагальнено та побудовано автором на основі даних [12]

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках). У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступний аркуш. При переносі частини таблиці на іншу сторінку назву розміщують тільки над першою її частиною, над іншими частинами пишуть слова «Продовження

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 11

табл.» і вказують номер таблиці.

На кожну таблицю у звіті подається відповідне посилання на інформаційне джерело.

Наприклад

Таблиця 1

Принципи управління персоналом підприємства [8]

Якщо таблицю побудовано автором під таблицею розміщується відповідний підпис

Наприклад

Таблиця 1

Обсяги реалізованої продукції підприємства

Джерело: узагальнено та побудовано автором на основі даних [12]

Після висновків розміщують аркуш з написом «ДОДАТКИ» посередині, за яким представляють усі необхідні додатки. Додатки оформлюють як продовження звіту з науково-дослідної практики на наступних його сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках роботи, кожен такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток_____» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток А.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗВІТІВ

Сформований звіт з науково-дослідної практики у встановлений термін подається на кафедру для реєстрації та перевірки. Підсумкова оцінка за науково-дослідну практику складається з трьох елементів і виставляється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у чотирьохбальну систему.

Якість написання звіту з науково-дослідної практики оцінюється за критеріями:

1. Структуризація та логіка викладення матеріалу – відповідність структури роботи та логіки викладення матеріалу рекомендаціям.
2. Інформаційне забезпечення роботи – репрезентативність опрацьованого масиву інформації, релевантність та адекватність використаних джерел.
3. Оформлення роботи – відповідність роботи правилам оформлення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 12

Складові елементи оцінки за звіт з науково-дослідної практики

Елемент оцінки	Кількість балів
1. Своєчасність подання завершеного звіту на кафедру (за датою реєстрації)	Невчасно – 0; Вчасно – 10
2. Якість написання (оцінюється викладачем)	Мінімум (для допуску до захисту) – 30; Максимум – 60
3. Якість презентації результатів дослідження в процесі захисту (оцінюється комісією)	Максимум – 30
Оцінка в цілому	100

Для презентації на захисті результатів дослідження, викладених у звіті, здобувач вищої освіти готує доповідь. У доповіді доцільно відзначити актуальність теми, визначити предмет, об'єкт, мету та завдання роботи, а також проаналізувати результати, отримані в процесі проходження науково-дослідної практики.

Якість захисту оцінюється за критеріями: логічність побудови доповіді; аргументованість положень; якість відповідей на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка виставляється в процесі обговорення членами комісії, що проводить захист. Підсумкова оцінка виставляється за чотирьохбальною шкалою.

У заліково-екзаменаційну відомість виставляється оцінка за науково-дослідну практику в цілому, з урахуванням вчасності подання, якості виконання та захисту за шкалою ECTS.

Трансформація результатів оцінювання науково-дослідної практики за різними шкалами оцінювання

За шкалою ECTS	Бали	Чотирьохбальна шкала
A	90 – 100	5 (відмінно)
B	82 – 89	4 (добре)
C	74 – 81	
D	64 – 73	3 (задовільно)
E	60 – 63	
FX	35 – 59	2 (незадовільно)
F	0 – 34	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. URL: <http://surl.li/zorhra>.

2. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посібник. Суми: ШНАУ, 2020. 220 с. URL: <http://surl.li/awoffp>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 13

3. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н. В. Рашкевич, Ю. А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. URL: <http://surl.li/zdjfcc>

4. Організація наукових досліджень у сфері менеджменту та безпеки організації: підручник / В. Бліхар та ін. Хмельницький: Вид-во ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2022. 443 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4846>

5. Попова Л. М., Хромов А. В., Шуба І. В. Інтелектуальна власність: підручник. Харків: Федорко М. Ю., 2021. 262 с. URL: <http://surl.li/ahlrpu>

Допоміжна література

1. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків: Право, 2023. 488 с.

2. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2023. 224 с.

3. Орлова К. Є., Мельник Т. Ю. Визначення категоріального апарату маркетинг-менеджменту. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. Вип. 2(92). С. 28-33.

4. Орлова К. Є., Царук І. М., Саннікова С. Б. Комунікативні аспекти наукових досліджень у сфері менеджменту. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 8. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-04-07>.

5. Сивак О. Б., Орлова К. Є., Ксендзук В. В. Категоріальне забезпечення наукових досліджень в економічних науках та державному управлінні. *Нова філологія*. 2021. Вип. 84. С. 235-241.

6. Сивак О. Б., Орлова К. Є., Ксендзук В. В. Економічна термінологія як об'єкт дослідження. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2020. Вип. 34. Том 4. С. 178-184.

7. Староста В. І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 64 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 14

Додаток А
Зразок оформлення титульного аркушу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

ЗВІТ
З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Студента (ки) ОС «магістр»,
групи _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)-

Керівник

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)
_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)
_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

м. Житомир – 20 __ рік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 15

Додаток Б

Орієнтовний перелік тем наукових досліджень

1. Використання інструментів фондового ринку для підвищення ефективності інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва
2. Використання Інтернет - технологій у малому бізнесі
3. Діагностика фінансового стану підприємства та напрями його покращення
4. Економічний механізм управління економічною безпекою підприємства
5. Ефективність формування та використання виробничого потенціалу підприємства
6. Ефективність формування та використання трудового потенціалу підприємства
7. Забезпечення ефективності маркетингової діяльності підприємства
8. Конкурентні переваги у підприємницькій діяльності підприємства та шляхи і методи їх досягнення
9. Конкурентоспроможність ритейл-компанії та обґрунтування стратегії її підвищення
10. Корпоративна соціальна відповідальність в контексті розвитку підприємництва
11. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства
12. Механізм управління ресурсним потенціалом підприємства
13. Обґрунтування бізнес-стратегії розвитку підприємства
14. Обґрунтування заходів з підвищення ефективності управління оборотними активами підприємства
15. Обґрунтування збутової політики підприємства
16. Обґрунтування напрямів інноваційного розвитку підприємства
17. Обґрунтування напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства
18. Обґрунтування резервів скорочення витрат господарської діяльності підприємства
19. Обґрунтування стратегії диверсифікації підприємства
20. Оптимізація бізнес-процесів у діяльності підприємства
21. Організаційно-економічні засади забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства
22. Організаційно-економічні засади забезпечення якості продукції підприємства
23. Система стратегічного управління діяльністю суб'єкта підприємництва
24. Системи управління логістичною діяльністю підприємства
25. Удосконалення комунікаційної політики підприємства
26. Управління асортиментом підприємства як напрям удосконалення підприємницької діяльності

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 16

27. Управління взаємодією підприємства із зовнішнім середовищем
28. Управління діяльністю підприємства на засадах проектного підходу
29. Управління ефективністю використання основних засобів підприємств
30. Управління ефективністю діяльності підприємства
31. Управління інвестиційною діяльністю суб'єкта підприємництва
32. Управління мотивацією в системі менеджменту підприємства
33. Управління оплатою праці персоналу підприємства
34. Управління рекламною діяльністю підприємства
35. Управління ризиками підприємницької діяльності
36. Управління соціальною відповідальністю підприємства в умовах глобалізації
37. Управління товарною політикою підприємства
38. Управління формуванням доходів підприємства
39. Управління формуванням та розвитком персоналу підприємства
40. Управління формуванням фінансових результатів підприємства
41. Формування системи контролінгу на торговельному підприємстві
42. Формування системи управління якістю продукції підприємства
43. Формування стратегії антикризового управління підприємства
44. Формування та оптимізація структури капіталу підприємства
45. Формування та оцінка ефективності бізнес-моделі підприємства
46. Тема за вибором здобувача вищої освіти, що відповідає предметній області спеціальності та погоджена з гарантом освітньої програми.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 17

Додаток В

Приклад оформлення плану магістерської кваліфікаційної роботи

ПЛАН

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи управління виробничим потенціалом підприємства

- 1.1. Поняття та структура виробничого потенціалу підприємства
- 1.2. Система управління виробничим потенціалом підприємства
- 1.3. Методичні засади оцінки ефективності формування та використання виробничого потенціалу підприємства
- 1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері управління виробничим потенціалом підприємства

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналітична оцінка фінансово-економічної діяльності та стану управління виробничим потенціалом АТ «Житомирський маслозавод»

- 2.1. Аналіз тенденцій розвитку галузі функціонування підприємства
- 2.2. Діагностика фінансово-економічного стану АТ «Житомирський маслозавод»
- 2.3. Оцінка системи управління виробничим потенціалом підприємства

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Напрями підвищення ефективності управління виробничим потенціалом АТ «Житомирський маслозавод»

- 3.1. Організаційно-методичні засади підвищення ефективності управління виробничим потенціалом підприємства
- 3.2. Резерви підвищення ефективності використання виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод»
- 3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 18

Додаток Г

Приклад оформлення використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015

Книги

Один автор:

Андреєва Г. І. Економічний аналіз : навч. посібник. К.: Знання, 2008. 263 с.

Два автори:

Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства : навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2006. 488 с.

Три автори:

Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 304 с.

Чотири і більше авторів:

Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз. К.: КНЕУ, 2005. 592 с.

або

Фінансовий аналіз / М. Д. Білик та ін. К. : КНЕУ, 2005. 592 с.

Без автора:

Україна в цифрах. 2007: стат. зб. / Держ. ком. статистики України. К.: Консультант, 2008. С. 185-191.

Автореферати дисертацій

Дудіна Н. В. Оплата праці у виробничих галузях США: досвід і перспективи використання в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.09.01. НАН України; Ін-т економіки. К., 2001. 19 с.

Дисертації

Орлова К. Є. Механізм адаптації підприємств добувної промисловості до зовнішнього середовища : дис. ... канд. екон. наук 08.00.04. НТУУ «КПІ». К., 2016. 276 с.

Законодавчі документи

Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.11.2017).

Статті у продовжуваних виданнях (журналах)

Бочкарьова Т. О., Кулинич Р. О., Пігуль Н. Г. Показники рентабельності підприємств різних галузей України та шляхи підвищення їх рівня. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 188-193.

Частина видання (матеріалів конференції)

Бірюченко С. Ю. Суб'єктивно-об'єктивний взаємозв'язок суб'єктів економіки та доходу персоналу підприємства. Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку виробничої сфери: матеріали VII міжнар. наук.-теор. конф. молодих учених і студентів (м. Донецьк, 20-21 травня 2010 р.). В 2-х томах. Донецьк: ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», 2010. Т. 1. С. 45–46.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 19

Додаток Д

Орієнтовні вимоги до оформлення тез доповіді

Тези оформлюються у файлі типу документ Microsoft Word Формат сторінки – А4, поля – 25 мм з усіх боків, орієнтація книжкова, шрифт «Times New Roman», розмір – 10 пунктів, міжрядковий інтервал – одинарний, без відступів).

Текст обсягом 1 або 2 повні сторінки.

Складові:

1. Індекс УДК у лівому верхньому кутку (9 пунктів).
2. Прізвище та ініціали автора, наукового керівника, посада, науковий ступінь, вчене звання напівжирним, виключка вправо – скорочено (11 пунктів).
3. Назва навчального закладу повністю (10 пунктів, курсив).
4. Тема доповіді (назва тези) – напівжирним, виключка по центру (12 пунктів).
5. Текст тези – виключка по ширині тексту, міжрядковий інтервал одинарний, абзацний відступ – 6 мм.

Рисунки слід виконувати у Word. Всі текстові написи на рисунках виконувати тільки в кадрах або текстових рамках.

Формули розміщувати з виключкою вліво з відступом 20 мм. Нумерація формул – з виключкою вправо. Як основний шрифт у формулах слід використати TimesET. Всі буквені позначення у формулах та рисунках, а також у тексті статті повинні бути однакові як за розміром, так і за гарнітурою.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.02/3/076.00.1/М/ОК13 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 20

Додаток Е

Приклад заяви на затвердження теми магістерської роботи

Завідувачу кафедри менеджменту,
бізнесу та маркетингових технологій
д.е.н., проф. Тетяні ОСТАПЧУК
здобувача вищої освіти гр. ПВМ-9
Петренка Петра Петровича

Заява

Прошу Вас затвердити тему магістерської кваліфікаційної роботи:
«Управління ефективністю діяльності АТ «Житомирський маслозавод».
Керівником роботи прошу призначити к.е.н., доц. К. О. Бужимську.

Дата

Підпис